

כ"ג תמוז ה'תשע"ו 29.7.16

מגזין מס' 390

ערב שבת קודש פרשת מטות/מברכים חודש מנחם אב

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

החייב כספך

'לקחת אחריות' על פי פנימיות התורה

תמליל מעובד מתוך שיעורי הרב קלב

התבגרות פנימית אמיתית תובעת לקיחת אחריות על החיים שלנו, והשתדלותנו בזה מגלה בדרך ממילא את היחודי וחד פעמי שבנו! אלא שהחתייה הכנה אל ה'אני האמיתי' שבתוכנו מחייבת בעיקר את האומץ להתפקח... זהו תהליך (שמעורבות בו תחושות סותרות מן הקצה אל הקצה - צער וכאב לצד שמחה והתעלות) של צמיחה מחיל אל חיל שאינו מסתיים לעולם, ונמשך כל החיים: באופן בלתי נמנע, מצד אהבת עצמו הטבעית, כרוכה ההתפקחות במשברים וייסורי נפש (וגוף) מכאיבים מאד... אבל מצד שני, כיון שמדובר בעצם ב'מלחמת העצמאות' שלנו (במהלכה לומדים אנו אט אט לעמוד על רגלינו שלנו), הרי שהשמחה העצומה שממלאת אותנו מצד קניית חירותנו, מאפילה על ה'מחיר' היקר והכבד שלכאורה שילמנו! וכבר אמרו חכמינו "העיקר - לא לפחד כלל".

עלינו לבחור בחיים! ואין לנו מה להפסיד, כי אם רק להרוויח! כי כשאני בוחר בחיים, הרי יוצר אני בזה במו ידיי, כאן ועכשיו, תופעה מדהימה ומופלאה: אדם 'לא מושלם' ומלא פגמים כמוני מעמיד עצמו על דרך ומגמה חיוביים המובילים להחלמה ובריאות נפשית!...

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

שיעור חדש בת"א בימי רביעי - פרטים בעמ' 9

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com. הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:45) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממש, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

שבת מברכים חודש מנחם אב

בשבת שלפני ראש חודש, מודיעים בבית הכנסת ברוב עם אודות היום, השעה והרגע המדויק בו חל מולד הלבנה ובאיזה יום יחול ראש החודש. בשבת זו, פרשת 'מטות', מכריזים: המולד יהיה ביום רביעי, שעה 1 בצהרים, 12 דקות ו-21 חלקים. ראש חודש אב ביום השישי הבא עלינו לטובה. לאחר מכן, בעומדו עם ספר התורה בידיו, מברך שליח הציבור את נוסח ברכת החודש, ומייחל עם הציבור כולו שהחודש הבא עלינו לטובה יהיה מבורך בגשמיות וברוחניות.

כתוב בפתק: על כמה יהודים פעלת שישתדלו לומר את כל התהילים בשבת מברכים?"

מתברכים כל הימים

כידוע, מן השבת, יום המנוחה וההתעלות, מתברכים כל ימות השבוע - הן הימים שלפניה והן אלה שלאחריה. הימים שקודם השבת הינם ימי הכנה לשבת, ועל הימים שלאחריה נמשכת השראתה. אמנם בשבת זו, בה מברכים החודש, נוספת מעלה יתירה - ממנה מתברך ראש החודש (הכולל את כל ימות החודש הבאים עלינו לטובה), על מועדיו והימים המיוחדים שבו.

בשבת זו, לאחר תפילת שחרית נוהגים להתוועד, שבת אחים גם יחד, כדי להכין ולעורר עצמנו להכנס לימי החודש הבא בשמחה ובטוב לבב מתוך הוספה בענייני נר מצוה ותורה אור.

אמירת תהילים בציבור

בשבת זו, השכם בבוקר, מתקבצים בבית הכנסת לאמירת כל ספר תהילים בציבור. אחרי אמירת התהילים יאמר 'קדיש יתום' מי שהוריו אינם בין החיים. ואם יש אזכרה או אבל ('חיוב') - יאמרו קדיש אחר כל ספר, ויאמרו תחילה ה'יהי רצון' המיוחד שאחרי כל ספר וספר. אחרי כן נוהגים ללמוד מאמר חסידות שיהיה מובן לכל, ולאחר הלימוד מתפללים תפילת שחרית.

אודות אמירת תהילים בציבור בשבת מברכים אמר אדמו"ר הרי"צ: "דבר אמירת תהילים האמור, אינו שייך לאיזה נוסח... ומצד אהבת ישראל... עלינו להשתדל בכל מיני השתדלות, אשר יוקבע בכל הבתי כנסיות באיזה נוסח שיהיה".

והוסיף על כך הרבי מליובאוויטש, נשיא דורנו: "כשיבוא משיח, לא יידע שום 'קונצים' אלא ידרוש..."

להלן הימים המיוחדים שבחודש מנחם אב, אודות חלקם נרחיב את הדיבור לכשיהיו סמוכים יותר:

ט"ו באב - נוהגים בו מקצת יום טוב, זכר לארועים משמחים שאירעו ביום זה במהלך הדורות לישראל.

כ' באב - יום הסתלקות המקובל הרב החסיד לוי יצחק שניאורסון זכר צדיק לברכה, אביו של הרבי מליובאוויטש, נשיא דורנו.

א' באב - יום הסתלקות אהרן הכהן.

ה' באב - יום הסתלקות האר"י ז"ל.

ט' באב - יום צום ותענית. זכר לחורבנם של שני בתי המקדש (בית ראשון ובית שני).

בניין בית המקדש

הרבי מליובאוויטש קרא להוסיף בימי בין המצרים בלימוד התורה ובנתינת צדקה, ובמיוחד בלימוד עניני בית המקדש בתורה שבכתב, בתורה שבעל פה ובהלכה. על ידי לימוד זה נזכה שיתקיימו דברי המדרש: "לך אמור להם ויתעסקו לקרות צורת הבית בתורה, ובשכר קרייתה, שיתעסקו לקרות בה, אני מעלה עליהם כאילו הם עוסקים בבנין הבית".

עולם כמנהגו נוהג

אך השאלה הנשאלת כאן היא, למה חשוב כל כך שבית המקדש ייבנה גם בידי אדם? אם בין כך יהיו דברים שיהיו מוכרחים לבוא מהשמיים, מדוע לא יבוא הבית בשלימותו מלמעלה? ההסבר הפשוט לכך הוא, שבניית בית המקדש היא אחת מתרי"ג המצוות, ולכן הוא חייב להיבנות על ידי המשיח, כנציגו של עם ישראל. אולם בתורת החסידות אנו מוצאים הסבר מעמיק יותר. הרמב"ם פותח את פרק י"ב מהלכות מלכים במלים: "אל יעלה על הדעת שבימות המשיח ייבטל דבר ממנהגו של עולם, או שיהיה שם חידוש במעשה בראשית; אלא עולם כמנהגו נוהג". (מדובר, אגב, על התקופה הראשונה של ימות המשיח; בתקופה השנייה אכן ישתנו סדרי העולם). הרמב"ם אינו מדגיש זאת באקראי. חשוב לו לומר זאת, כיון שבכך באה לידי ביטוי מעלתה של הגאולה.

המדרש אומר, שכוונת הבריאה היא – "נתאוה הקב"ה להיות לו יתברך דירה בתחתונים". רצון ה' הוא, שהעולם הגשמי, התחתון והמוגבל יהיה 'דירה' לאורו האין סופי. אין זה חידוש שבעולמות העליונים, הטהורים והנאצלים, מאירה האמת האלוקית. התכלית היא, שגם בעולם הזה התחתון והנחות תאיר אמת זו במלוא זוהרה וביתר שאת.

שתי דיעות בדברי חז"ל

אנו מצפים לבוא המשיח ולבניין בית המקדש השלישי.

איך ייבנה הבית הזה, האם בידי אדם או בידי שמיים? בדברי חז"ל יש על כך שתי דיעות: דיעה אחת אומרת שהבית השלישי קיים כבר עכשיו בשמיים, ובבוא העת יירד ויעמוד על מקומו; הדיעה השנייה

(המובאת גם ברמב"ם כהלכה פסוקה) אומרת, שבית המקדש השלישי ייבנה על ידי המלך המשיח.

רבים מסבירים, שלאמיתו של דבר אין סתירה בין שתי הדיעות הללו: יהיו בבית המקדש השלישי דברים שייבנו בידי אדם, ויהיו בו דברים שיבואו מוכנים מהשמיים. בדרך זו גם מוסברת העובדה, שמסכת שלימה מפרטת את מידותיו של בית המקדש השני, שמטרתן לשמש בסיס לבניין הבית השלישי, וזאת בשעה שבספר יחזקאל מובאים פרטים שונים אודות מבנהו של בית המקדש השלישי, והם שונים מצורתו וממבנהו של בית המקדש השני – אלא שעלינו לבנות את הבית השלישי על פי מתכונתו של הבית השני, והשינויים שעליהם מדובר בספר יחזקאל, יבואו מהשמיים.

בתחתונים', במובנו האמיתי של המושג. העולם שיהיה 'דירה' לה' לא יהיה אותו עולם תחתון שבו למדו יהודים תורה וקיימו בו מצוות, אלא עולם עליון יותר. ואילו הכוונה העליונה היא, שדוקא העולם הזה הגשמי והתחתון, על כל גדריו והגבלותיו – הוא עצמו יהיה 'דירה' לקב"ה. הגילוי האלוקי המופלא של ימות המשיח, יאיר איפוא בעולם זה כמות שהוא!

זהו גם ההסבר הפנימי לכך שהמשיח הוא זה שיצטרך לבנות את בית המקדש השלישי. הכוונה היא שהגילוי האלוקי יבוא אל תוך המציאות הגשמית, כפי שהיא נעשית על ידי מעשי בני אדם. רק לאחר שבית המקדש ייבנה על ידי המלך המשיח, יבואו ויירדו מהשמיים כל הדברים שאינם יכולים להיעשות על ידי בני אדם.

תפקיד זה הוטל על העם היהודי. על ידי העבודה בלימוד התורה ובקיום המצוות, אנו מכשירים את העולם להיות ראוי לגילוייה של האמת האלוקית. לעת עתה אין אנו רואים את אשר מתחולל בעולם כתוצאה מעבודת התורה והמצוות, ולכן אנו מצפים לימות המשיח, שאז יוסרו המסכים המסתירים, ונראה כולנו כיצד הוכן העולם להיות 'דירה' לקב"ה, שיירד לשכון בו במלוא הגילוי.

לא עולם אחר

משום כך חשוב להדגיש, שהעולם שיהיה בימות המשיח לא יהיה עולם שונה מהעולם שלנו; שהרי אם יהיה זה עולם אחר, עולם נעלה יותר – לא תהיה זו 'דירה

דברים שכדאי לדעת על בית המקדש

- הוא המקום הקדוש ביותר בכל העולם.
- השכינה לא זזה לעולם ממקום המקדש (ב'שמות רבה' פרשה ב', ב' נאמר: "לעולם אין השכינה זזה מכותל המערבי").
- בזמן שבית המקדש היה קיים, לא רק עם ישראל היה חש בקדושה האלוקית ששרתה במקום. אף אומות העולם היו משגרים קרבנות ומתנות לבית המקדש.
- עשרה ניסים גלויים נעשו בבית המקדש, ומהם: לא נראה זבוב בבית המטבחים, מעולם לא ניצחה הרוח את עמוד העשן שהיטמר בצורת עמוד ישר מן הקטורת, ולא כיבו הגשמים את האש שעלתה מעצי המערכה שעל גבי המזבח, ולא הסריח בשר הקרבנות.
- בזמן שהיה בית המקדש קיים היתה חובה על כל איש ישראל 'לעלות לרגל' שלוש פעמים בשנה לבית המקדש: בפסח, בשבועות ובסוכות. גם בזמננו משתדלים לעלות לכותל המערבי בשלושת הרגלים האמורים.
- בית המקדש הוא מקום הקרבת הקרבנות. אדם שחטא בשוגג, היה עליו להביא קרבן חטאת. מי שארע לו נס או שמחה משפחתית – היה חייב להביא קרבן תודה. כמו כן הוקרבו 'קרבנות תמיד' בכל יום וקרבנות מוספים בשבתות, בראשי חודשים ובחגים.

הסיפור השבועי

תהילים בכותל

יחד את כל ספר התהילים לזכות הבחור, כדי שיינצל מן הגיוס", אמר.

הרב חרל"פ הבטיח שכך ינהג. בבוקר יום השבת, אחרי התפילה, צירף אליו את בנו, הרב יעקב משה חרל"פ, שהיה אז נער כבן חמש עשרה, ועוד שמונה מתפללים, ויחדיו קראו את ספר התהילים בדבקות לרגלי שריד בית מקדשנו, בכוונם בלבם לפעול ישועה לבחור הישיבה מרוסיה.

בשובם מן הכותל המערבי החליט הרב חרל"פ להיכנס אל ביתו של הרב דיסקין, כדי לעדכנו על דבר ביצוע השליחות.

כששמע הרב דיסקין את הדברים ניתק לפתע מבטו ונתלה בנקודה סמויה בחלל החדר. גון פניו נשתנה באחת, והן החווירו והסמיקו חליפות. התחושה היתה כאילו אין הוא נוכח כאן, בחדרו שבירושלים, אלא במקום אחר.

המחזה החריג נמשך כמה דקות. הרב חרל"פ ובנו עמדו נטועים ביראה במקומם, חשים כי הם שותפים למעמד שלמעלה מבינתם, והמתינו שהרב דיסקין יסיים את חזונו וישוב אליהם.

"ובכן", ננער לפתע הרב דיסקין והישיר מבט אל תלמידו, "אני אומר שדחו את ההתייצבות של הבחור ליום רביעי. לכן אני מבקש שביום רביעי תלכו שוב אל הכותל המערבי, ותאמרו שנית את כל ספר התהילים במניין מתפללים לזכות הבחור מרוסיה".

יצאו הרב חרל"פ ובנו מבית הרב דיסקין אפופים התרגשות עזה. "דע, בני", אמר הרב חרל"פ לבנו בהתלהבות, "שאף שבמכתב היה כתוב במפורש שמועד

רבי יהושע לייב דיסקין עיין במכתב וארשת של דאגה עלתה על פניו. אנחה נמלטה מפיו, וביטאה את הצער העמוק שחש למקרא מצוקתו של בן הישיבה, תושב רוסיה, שנקרא להתגייס לצבא הרוסי.

הגיוס לצבא הרוסי היה צרה צרורה לכל בחור יהודי, על אחת כמה וכמה לתלמיד ישיבה, השומר על קלה כחמורה. כמעט בלתי אפשרי היה לשמור על אורח חיים יהודי במסגרת צבאית נוקשה, בין גויים.

הרב דיסקין שימש כתובת לשאלות הלכתיות סבוכות. בעקבות מוצאו הרוסי הכיר היטב את סבלם של היהודים במדינה. רבים מהצעירים שאולצו להתגייס נטשו על כורחם את דרך ישראל סבא, ומקצתם אף איבדו כל זיקה לעולם התורה והמצוות.

עתה לפניו עוד מקרה מכאיב של בן ישיבה, שכל חפצו להתמסר ללימוד התורה ולעבודת השם, וכעת הוא ניצב לפני סכנה אמיתית. כאילו לא דיי בזה, מועד ההתייצבות בלשכת הגיוס נקבע ליום שבת קודש.

לבו של הרב דיסקין התמלא דאגה לנוכח מצוקתו של הבחור. כעבור כמה רגעים התעשת, וביקש לזמן אליו את תלמידו, הרב זבולון חרל"פ, ששימש דיין בבית דינו.

בבואו הציג לפניו הרב דיסקין את המכתב. "שמע נא", פנה אל תלמידו, לאחר שסיים לקרוא את המכתב. "יודע אני שנוהג אתה להתפלל תפילת ותיקין בכותל המערבי, שריד בית מקדשנו, מדי שבת בשבתו". הרב חרל"פ הנהן, כמאשר את הדברים.

"אני מבקש ממך", המשיך הרב דיסקין, "שבשבת הקרובה תישא את תפילת 'מי שבירך' למען הבחור הרוסי, ולאחר התפילה תאסוף מניין מתפללים ותקראו

וכך כתב הבחור: "התייצבתי בלשכת הגיוס בשבת קודש, במועד שצוין בהזמנה שנשלחה אליי. אולם מפני כמה סיבות דחו את מועד התייצבותי ליום רביעי באותו שבוע. סרתי ללשכת הגיוס ביום רביעי, אולם אז ציפתה לי הפתעה גדולה – הם החליטו לשחרר אותי לגמרי מהצבא! אין לי ספק שהדבר קרה בזכות תפילתכם!", סיים הבחור את מכתבו.

ואילו הרב דיסקין עצמו אמר לתלמידו, הרב חרל"פ, ובת שחוק נסוכה על שפתיו: "ר' זבולון, אין זה נכון שהנס קרה בזכותי, כדברי הבחור, אלא בזכות תפילתכם בכותל המערבי! התפילה הזאת היא שהצילה את הבחור!".

בתוך הדברים מסר לרב חרל"פ את מכתבו של בחור הישיבה הרוסי. "הכול בזכות תפילתכם", אמר לתלמיד, "ולכן הרי לכם המכתב..."

(על פי סיפורו של הרב הגאון ישראל גרוסמן בספר 'שירת הים')

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

ההתייצבות הוא בשבת קודש, אין לי ספק שהרב רואה במבטו הרוחני את המתחולל אלפי קילומטרים מכאן, ואם הוא קבע שההזמנה נדחתה ליום רביעי – כך הדבר! אין לי כל ספק שכך יהיה!".

"אבא", שאל הבן, "מי הוא הבחור שלמענו הרב דיסקין הופך עולמות ויוצא מגדרו כדי להתפלל בעבורו? האם הוא תלמידו מימים עברו או אולי קרוב משפחה?"

הרב חרל"פ הניד בראשו לשלילה. "לא ולא", אמר, "לא זו בלבד שאין כל קרבה משפחתית ביניהם, הרב אינו מכירו כלל! ובכל זאת הוא כואב את מצוקתו של תלמיד הישיבה כאילו היה בנו שלו".

ואכן, ביום רביעי בבוקר שוב קיבץ הרב חרל"פ מניין מתפללים בכותל המערבי, ויחדיו קראו את ספר התהילים לזכות בחור הישיבה הרוסי הנקרא להתגייס לצבא הרוסי – בדיוק כמצות הרב דיסקין.

חלף זמן מה מאז המכתב, התפילה והמחזה המופלא בבית הרב דיסקין. יום אחד קרא אליו הרב דיסקין את תלמידו הרב חרל"פ, ובפנים מאירות הראה לו מכתב חדש ששיגר אליו הבחור מרוסיה.

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשוט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת מטות

כעסו של משה ודיני טהרת הלוחמים והכלים

אנשי חיל צבא המלחמה משאירים בחיים את בנות מדין (אשר החטיאו את בני ישראל) והדבר מכעיס את משה ואלעזר. על כן מצוה משה להרוג את כל הנשים המדייניות הבוגרות ואת כל הילדים ממין זכר. הלוחמים שנטמאו בבואם במגע עם המתים ימתינו מחוץ למחנה, שם יהיה עליהם להיטהר ביום השלישי והשביעי טרם כניסתם למחנה.

עתה מפרט אלעזר הכהן את הדינים שקיבל ממשה בנוגע לטהרת הכלים: כלים שנטמאו בטומאת מת יש לנקותם היטב ולטהרם, וכן להסיר ולטהר את הבלוע בדפנותיהם. הכלים ששימושם באש – טהרתם על ידי ליבונם באש, והכלים ששימושם בצונן – טהרתם על ידי טבילתם במים קרים.

חלוקת השלל, הפרשת התרומות ומתן התכשיטים

הקב”ה מצוה את משה להעריך את כמות השלל המדייני וקובע את דרך חלוקתו: מחציתו ללוחמים, ומחציתו לכל העם. על הלוחמים להפריש מחלקם אחד מחמש מאות (0.2 אחוז) עבור הכהנים, ועל העם להפריש מחלקו אחד מחמישים (2 אחוז) עבור הלויים.

התורה מפרטת את פריטי השלל, מניינם וכן את החלק שהופרש לכהנים וללויים.

בתום החלוקה, ניגשים ראשי הצבא אל משה ומביעים את רצונם לתרום לה’ את הכלים ותכשיטי הכסף והזהב שבזו – ביטוי ואות לרגשי תודתם לה’ על שיבת

התחייבות בלשון נדר או שבועה

ראשי המטות מכוונסים ע”י משה רבנו, והוא מלמד את דיני הנדר והשבועה על מנת שיעבירו לידעת כל בני ישראל.

דינים אלה שורשם בכתוב ”לא יחל דברו, ככל היוצא מפיו יעשה”. אדם שקיבל על עצמו ענין כלשהו בלשון נדר או שבועה, הרי מחוייב הוא לקיים את התחייבותו, שאם לא כן חילל בזה מוצא פיו.

נערה הנודרת, בו ביום מבטל אביה את נדרה. ובאם לא ביטל אביה את נדרה, חייבת היא לקיימו. נדרה אשה נשואה, ייפר או יקיים בעלה את נדרה. אשה אלמנה או גרושה, אין לאיש סמכות להפר או לקיים נדריה.

נקמת ה’ במדיינים

כזכור, בפרשה הקודמת פרשת פינחס, הוגדרו המדיינים אויבי קדושת ישראל. ובפרשתנו, ה’ מצוה את משה כי ינקום קודם מותו במדיינים.

משה רבנו מגייס שניים עשר אלף חיילים – אלף אנשי צבא מכל שבט ושבט משניים עשר השבטים. בראש שניים עשר אלף החיילים עומד פינחס בן אלעזר הכהן, אשר נוטל עמו אל המלחמה את ארון הברית ואת ציץ הקודש של הכהן הגדול ואת חצוצרות התרועה.

צבא ישראל מנצח במלחמה והורג את כל הזכרים, בהם חמשת מלכי מדין ובלעם נביאם הרשע. ערי מדין נשרפות כליל באש, והנשים והילדים וכל רכוש המדיינים נלקחים שלל ע”י הלוחמים ומובאים אל מחנה ישראל.

הלוחמים אל המחנה מן המלחמה בשלום ללא נפגעים. משה ואלעזר מביאים את תרומתם לאוהל מועד למשמרת, זיכרון לסיפור הנס ולתרומת הלוחמים.

נחלת גד, ראובן וחצי המנשה

בני השבטים גד וראובן פונים למשה ומבקשים לנחול נחלתם ממזרח לירדן, מקום עתיר מרעה לצאנם הרב. משה חושש כי בכך מבקשים הם לפטור עצמם מלהשתתף עם אחיהם במלחמות כיבוש הארץ והסדרת הנחלות. על כן הוא חוזר ומזכיר בפניהם את סיפור עונשם הקשה של המרגלים שהניאו את לב העם מלהיכנס לארץ.

מיד מבהירים בני גד וראובן למשה כי אין מבוקשם דומה כלל לחטא המרגלים חלילה. וכראיה מכריזים הם כי מוכנים הם לצאת חלוצים לפני מחנה ישראל למסע

כיבושה של ארץ ישראל המערבית.

משה חש בכנות דבריהם ומציב בפניהם תנאי: ארץ ישראל המזרחית אכן תהיה להם לנחלה, אך יהיה זה רק לאחר שיעברו את הירדן וילחמו שכם אחד עם אחיהם. משה מוסר את הדברים לידיעת תלמידו יהושע בן נון אשר ינהיג את העם אחרי מותו אלי כיבוש הארץ המובטחת וחלוקתה לנחלות.

בני השבטים גד, ראובן וחצי שבט מנשה, אותם מצרף בינתיים משה אליהם, מקימים בהנחיית משה ערים בארץ ישראל המזרחית ומושיבין בהן את נשיהם, ילדיהם וצאנם. ובהתאם להתחייבותם, יוצאים הם עם כלל ישראל לחציית נהר הירדן לקראת מלחמת כיבוש הארץ.

בס"ד

סוד הדוקא הפוך - על פי התניא הרב יאיר כלב וגיטרה

ימי רביעי, 20:00

שורשים

שורשים, פיארברג 13 (פינת שינקין) תל אביב | 03-5603243
www.Shorashim.info www.facebook.com/ShorashimTLV

ההפרעות מחשלות

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

הרי מצד שני הוא עדיין ענף רך וחלש, ואילו 'מטה' הוא מקל חזק ונוקשה. משמעות הדברים היא, שכאשר הענף מחובר לאילן, הוא עדיין חלש ורך. דוקא על ידי ההתנתקות לכאורה, הוא מגיע לחוזק הגדול לאי ערוך מכפי שהיה לו קודם לכן.

זו בעצם המשמעות של ירידת הנשמה לעולם הזה. דוקא על ידי הירידה וההתרחקות לכאורה מהמקור האלוקי, מגלה הנשמה כוחות גדולים וחזקים יותר. שהיו חבויים בתוכה, ומגיעה לדרגה עליונה יותר. הקשיים של העולם הזה ופיתויי היצר הרע, מעוררים בסופו של דבר את ה'מטה' שבנשמה, את התקיפות והנחישות להישאר קשורים בקב"ה למרות כל הקשיים, ואז מגיעה הנשמה לקשר עמוק לאין ערוך עם הקב"ה.

תכלית החורבן

חלוקה זו בין 'שבט' ל'מטה' קיימת גם כאן למטה. בזמן שבית המקדש היה קיים והקדושה האלוקית האירה בגלוי – היה זה מצב של 'שבט'. אולם לאחר החורבן, כשעם ישראל הוטל לגלות קשה, שבה שורר חושך כפול ומכופל, דומה העם ל'מטה'. בתקופה זו עליו לחשוף כוחות פנימיים של עמידה תקיפה כדי לעמוד מול המכשולים והניסיונות של תקופת הגלות. רמז לכך ניתן לראות בעובדה שפרשת מטות נקראת בימי 'בין המצרים'. בכך באה לידי ביטוי המהות הפנימית והאמיתית של הגלות והחורבן – לגלות את ה'מטה' שבנשמה ולהגיע לגילוי המלא של כבוד ה' בגאולה האמיתית והשלימה.

"וידבר משה אל ראשי המטות" (במדבר ל',ב')

שבטי ישראל מכונים בתורה בשני שמות: 'שבטים' ו'מטות' (כמו בפרשתנו, הנפתחת במילים: "וידבר משה אל ראשי המטות"). 'שבט' ו'מטה', במשמעותם הפשוטה, הם ענפי אילן, אלא ש'שבט' הוא ענף רך, המחובר עדיין לאילן, ואילו 'מטה' הוא מקל חזק וקשה, העשוי מענף שכבר נכרת.

השמות הללו מבטאים שני מצבים בעם ישראל: ה'אילן' שממנו נלקחו נשמות ישראל, הוא מקורן האלוקי – הקב"ה. כאשר הקשר בין הנשמות לקב"ה הוא גלוי ומודע – הן נקראות 'שבטים', אולם כאשר הקשר הזה מוסתר וחבוי, ובמבט חיצוני הוא לא נראה – נקראים בני ישראל 'מטות'.

לאחר הירידה

כללית, המצב הראשון ('שבט') מתייחס לנשמה כפי שהיתה קודם ירידתה לעולם הזה, קודם התלבשותה בגוף גשמי. היא עמדה אז בעולם רוחני נאצל, שרויה בדבקות מוחלטת עם הקב"ה – כשבט המחובר לאילן. אך לאחר שהנשמה ירדה לעולם הזה ונתלבשה בגוף גשמי וחומרי, אזי היא בבחינת 'מטה'. במצבה זה אין היא מרגישה עוד אותה מוחשיות גלויה של הקשר עם המקור האלוקי, עם הקב"ה. יכולה אפילו להיות הרגשה של התנתקות חלילה. הגוף הגשמי והיצרים החומריים נלחמים נגד הנשמה ומקשים על הקשר בינה לבין הקב"ה. על כן היא דומה למטה שנכרת מהעץ.

תקיפות ונחישות

אולם אף על פי ש'שבט' הוא מקל המחובר לאילן,

(מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי 'לקוטי שיחות' כרך י"ח)

חסידות על הפרשה מטות

נדרים דרושה בחינת "מטות" דוקא, שכן הנודר נדר
מקדש את עצמו במותר לו ומתנזר גם מדברים
המותרים, ועבודה זו דורשת תקיפות ונחישות.

(אור התורה' במדבר עמ' אש'א)

**התוקף להתנזר גם מן המותר
וידבר משה אל ראשי המטות (ל,ב)**

מדוע נקט הכתוב "מטות" ולא "שבטים"?

'מטה' הוא ענף קשה וחזק, שנפרד מן האילן, ואילו
'שבט' הוא ענף המחובר עדיין לאילן, שהוא רך. לענין

The screenshot shows the website interface with a video player at the top and a grid of video thumbnails below. The thumbnails feature various speakers and topics related to the 'Mittos' tractate.

התחדשנו!

בוטאו לבקר

באתר האשודרג

[Www.tanyaor.com](http://www.tanyaor.com)

מארז ניגוני חב"ד

מ"ח ניגונים של התבוננות וכיסופים מפי הרב כלב!!
4 דיסקים ב-120 ש"ח בלבד (כולל משלוח)

להזמנות: 052-56-75-770

בקרו אותנו באתר
www.tanyaor.com המחודש
 וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
 בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לנפשו

תניא
 מודעות
 עצמית
 ביהדות

YouTube f

שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
 ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קי"ז)
20:17	19:02	י-ם
20:20	19:18	ת"א
20:21	19:10	חיפה
20:19	19:19	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון